

РЕШЕНИЕ

№ 36031

гр. София, 03.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 15.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6366** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Производството е образувано по жалба на К. С. С., ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на Р. Федерация, съд. адр. [населено място], [улица], ет. 2, офис 226 срещу Решение № 2594/18.03.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т.т. 2 и 4 от ЗУБ, на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Твърди незаконосъобразност на решението, поради противоречието му с материалния закон. Моли отмяна на решението.

Ответникът оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена.

Прокуратурата взима становище за неоснователност на жалбата.

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна при цялостна проверка на основанията за законност на акта по чл. 146 от АПК:

Обжалваното решение е постановено във формата и от органа по чл. 75, ал. 1 от ЗУБ, поради което е валидно.

Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ [статут на бежанец](#) в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се

ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила вх. № ОК-13-470/13.06.2023 г. пред ДАБ при МС. ДАБ при МС е провела процедура по 63а от ЗУБ, като е поканила и провела интервю с жалбоподателя /две интервюта/, събрала е и други писмени доказателства във връзка с произнасяне по молбата.

По делото няма данни по преписката да е постъпило становище на ДАНС относно това на жалбоподателя да бъде ли предоставена закрила в Република България. Т. становище се издава на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС. Съгласно тази разпоредба ДАНС осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденците в Република България, като дава становища по молби за предоставяне на статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила по ЗУБ, като това правомощие е предвидено изрично и в чл. 58, ал. 10 от ЗУБ. В този смисъл, съдът приема, че няма данни за наличието на заплахата за националната сигурност при уважаване молбата на жалбоподателя за международна закрила в Република България, при наличието на условията на ЗУБ.

Настоящият състав приема, че обжалваното решение неправилно съобразява, че за жалбоподателя не са налице основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Административният орган изследва бежанската история на жалбоподателя за повече от десетилетие назад, когато той е напуснал Руската Федерация и е живял в чужбина, което е правилен подход във връзка с всеобхватност на изследването. Административният орган е установил факти, които разкриват жалбоподателя като критик на режима в Русия - а именно участие в партии и организации, които открито застават срещу режима; активни и открити действия на тези партии и организации; финансово подпомагане на съпротивителните военни действия на У. срещу руската агресия. Това са факти, които определят жалбоподателя не като обикновен, а като проминентен /изявен/ критик на режима/. Това не е отразено в обжалваното решение, което е неправилно. Обжалваното решение, без да приема, че жалбоподателят е изявен критик на Режима в Русия, твърде общо и едностранно разглежда бежанската история на жалбоподателя за един дълъг период от време преди нахлуването на Русия в У. и спрямо този предходен период прави изводи за липсата на основание за предоставяне на международна закрила в България. Без конкретно да се фокусира върху фактите от бежанската история на жалбоподателя и да ги отнася към същественото обстоятелство – променената обстановка в Русия след започването на войната с У., административният орган цитира статии в медии, според които Руската федерация внедрява шпиони в чужди държави, какъвто явно трябва да се направи извод е и жалбоподателят. Също така, наивно или най-малкото неправилно е становището на административния орган, че жалбоподателят изразявал протестно мнение в медии в интернет, които били с ограничен достъп, поради което не бил разпознаваем като критик на режима от самия режим и следователно молбата за международна закрила била неоснователна. Неправилно е също така съображението на административния орган, че тъй като на жалбоподателя била отказана международна закрила в У., то и в България следвало да се откаже такава. Административният орган следва да обсъди фактите в производството по предоставяне на международна закрила автономно и без съобразяване с извода на други чуждестранни органи. Отново хипотетично и основано на информации в медии административният орган обсъжда факта, че срещу жалбоподателя е било образувано наказателно дело в Русия за разпространение на наркотични вещества. Основавайки се на публикации в медии административният орган съобразява, че е подход на режима в Русия да образува неоснователни дела срещу опозиционери, но това нямало как да се отнесе за жалбоподателя, защото той не бил изявен критик на режима. Всъщност, и съвсем конкретно, следва да се посочи, че в процедурата по предоставяне на международна закрила на жалбоподателя е изготвено становище вх. №

ЦУ-1764/05.08.2024 г. /л.л. №№ 87-90/, което установява фактите, че жалбоподателят е основател на опозиционен телеграм канал „Стоп П.“, в който изразява критичното си отношение към режима в М.. Становището също така установява факта, че от 2018 г. жалбоподателят многократно предоставя финансова подкрепа на украинската армия, по-специално на украинската военно-патриотична асоциация „К.-Център“, чрез закупуване на оборудване и изпращане на пари. Становището също така установява, че жалбоподателят е бил доброволец към териториалната отбрана на [населено място]-П., че жалбоподателят продължава активната си дейност за борба с режима в Русия, като участва в протестни събития, разрешени от закона в република България, като член на организацията „За свободна Русия“, ръководена от Г. Г., признат от руските власти за чужд агент и лидер на нежелана организация. Това, съобразява становището „поставя жалбоподателя в позиция да се смята, че съществува сериозен риск за живата и свободата му, както за него, така и за семейството му и, че те ще бъдат преследвани в страната си на произход“. На база на това становището дава предложение за предоставяне на жалбоподателя на статут на бежанец, което не е прието с обжалваното решение.

На база на изложеното до тук, настоящият състав приема, че видно от бежанската история на жалбоподателя, той не е просто изразител на политическо мнение, а последователно, активно и открито ангажиран с мнения и действия срещу режима в М. и войната в У.. Следва да се вземе предвид и това, че жалбоподателят от много дълго време живее в чужбина, където се е изграждал и проявявал критичният му политически поглед, което е още едно основание за реално притеснение от преследване в страната му на произход. Периодът и фактите на критична политическа активност следва да се отнесе към отношението на режима на Руската Федерация към подобно поведение, именно след започване на войната в У. и да се прецени в крайна сметка основателността на жалбата. По-конкретно, дали има основателни притеснения за преследване, поради политическо мнение, което преследване, съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, следва да е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост.

По делото са представени справки от 13.02.2025 г. и 26.02.2025 г. , изготвени от Дирекция "Международна дейност" към ДАБ, в които се съдържа актуална информация, относно политическата обстановка в Руската Федерация, състоянието на човешките права и това дали, лица, обявяващи се открито срещу войната в У. са подложени на преследване. От тези документи се установява, че през 2022 г. са образувани 63 дела срещу интернет-потребители за критики към властите и правоприлагащите органи, включително относно ограниченията срещу COVID-19 и войната в У.. През втората година от пълномащабното нахлуване на Русия в У., руските власти допълнително са засилили усилията си удома, за да изкоренят всяко несъгласие относно войната или вътрешната политика. Прието и наложено е ново, репресивно законодателство, и са издадени наказателни дълги присъди затвор за мирни антивоенни изказвания. Насилствено са закрити няколко видни правозащитни групи. След пълномащабното нахлуване в У. на 24 февруари 2022 г. се наблюдава забележим скок в авторитарните тенденции на режима в М.. В усилията си да потиснат всяка опозиция срещу войната и вътрешното несъгласие, властите допълнително ограничават правата и индивидуалните свободи. Както отбелязва руският изследователски център SOVA, и трите клона на правителството - законодателна, изпълнителна и съдебна - са участвали активно в потушаването на антивоенния протест. В резултат на това хиляди лица се оказват изправени пред обвинения както в наказателни, така и в административни производства въз основа на "старите антиекстремистки правни норми" и "новоприетото законодателство, ограничаващо гражданските свободи". Руските власти прилагат строг информационен контрол,

като считат всякакви несъгласни мнения за войната в У. за незаконни. Почти всички независими медии в страната са или забранени, блокирани или етикетирани като "чуждестранни агенти" или "нежелани организации", докато други се борят с военна цензура. След закон, подписан от президента, на 14 юни 2022 г., Главната прокуратура е получила "пълния контрол" върху медийната дейност в страната. В справките е отразено също, че няколко души в Русия бяха осъдени или обвинени за различни прояви на противопоставяне на офанзивата в У., като част от продължаващите репресии в страната, при които стотици руснаци бяха изпратени в затвор.

Присъдите са налагани за публикуване на съобщения в социалните мрежи, осъждащи масови убийства в У. и за разпространяване на "невярна информация" за руската армия, както и за "дискредитиране" на въоръжените сили и "хулиганство". От началото на конфликта в У. всяка форма на различно мислене е жестоко потискана от властите. По данни на неправителствената организация за защита на правата на човека "М. " в момента в страната има 763 политически затворници. Хиляда други са подложени на съдебен тормоз или заплахи. Почти всички водещи опозиционери в страната са в затвора или в изгнание в чужбина. Според официалната позиция на Русия, тя води война за съществуването си в У., която изисква нацията да се обедини зад П.. Властите представят руснаците, които са избягали от страната и заклеят войната от чужбина, като предатели, забиващи нож в гърба на родината. Долната камара на парламента - Държавната дума, е одобрила през януари закон, който позволява изземането на собственост на руска територия на граждани, живеещи зад граница, които "злепоставят" руската армия или разпространяват невярна информация за нея, както и подбуждат към екстремистки дейности или призовават за санкции срещу Русия.

Според константната практика по подобни казуси молбите на гражданите на Руската Федерация за предоставяне на международна закрила следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип. Като лица в потенциален риск се определят такива, свързани с опозиционни партии и групи, активисти за правата на човека, явни и скрити противници на официалната власт, журналисти, представители на ЛГБТ организации и т. н. Както по делото се установи, критичното отношение на жалбоподателя към режима в М. е изразено в едно доста последователно, открито и ясно изразено организирано поведение. Организираността се свързва с участие в различни международни проекти за изразяване негативното отношение към режима в М. и войната в У., както и за подпомагане на украинските граждани и армия.

Съдът, в настоящият му състав, вземайки предвид описаната по-горе информация, съдържащата се в справките, съставени от длъжностни лица, при административния орган, не може да не се съгласи с аргумента, че в момента жалбоподателят има основателни опасения от преследване, основано на политическо мнение. Той се намира извън страната си на произход - Руската Федерация и не желае да се върне там, поради тези опасения. В случая под "политическо мнение" следва да се разбира неговата ясна, разбираема и открита за обществото позиция, която не съвпада с официалната политика на управляващата партия в Русия и заради изразяването на тази позиция, оспорващият може да бъде подложен на преследване.

Предвид всичко изложено, в случая за жалбоподателя може да се приеме, че са налице обстоятелствата, даващи възможност да бъде определен като "бежанец" по смисъла на чл. 2, б. г) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Квалификационната Директива). Предвид установеното, че жалбоподателят осъществява своето критично политическо отношение и дейност извън страната

си на произход, за него са налице предпоставките по чл. 5, пар. 1 от Квалификационната Директива, а именно, че основателното опасение от преследване или реалната опасност от понасяне на тежки посегателства може да се основават на събития, настъпили, след като молителят е напуснал държавата на произход. В случая, за такова събитие може да се приеме, нападението на Руската Федерация над У., започнало на 24.02.2022 г. Настоящият съдебен състав намира, че в случая по отношение на жалбоподателя е приложима разпоредбата и на пар. 2 от същата норма, а именно, че основателното опасение от преследване или реалната опасност от понасяне на тежки посегателства може да се основават на дейности, извършвани от молителя след неговото заминаване от държавата на произход. Тези факти по делото се установиха. Изложеното мотивира съда да приеме, че по отношение на жалбоподателя са налице предпоставките по чл. 8, ал. 1 и ал. 6 от ЗУБ, а именно, че за търсещия закрила съществуват основателни опасения от преследване, основани на изразено политическо мнение. Т. се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може да се завърне в нея.

Във връзка с изложеното съдът намира, че по отношение на оспорващия са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец на основание чл. 1, б. А) от Женевската Конвенция за бежанците и чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което оспореното решение в тази му част следва да бъде отменено, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне по молбата на жалбоподателя за международна закрила и постановяване на ново решение, с което на същия да се предостави статут на бежанец.

По отношение на частта, от оспореното решение, с което е отхвърлена молбата на жалбоподателя за предоставяне на хуманитарен статут, съдът намира следното:

След като се запозна с представените от административния орган справки и извърши проверка в общодостъпни източници на информация за страната по произход на търсещата закрила, настоящият състав не установи, основания за предоставяне на субсидиарна закрила на оспорващата. На интернет-страницата, за търсене на информация за държавите по произход, поддържана от Европейската агенция за убежището, www.ecoi.net, както и в други релевантни и надеждни източници не се откриха данни за провеждане на военни действия на територията на Руската Федерация, имащи характера на вътрешен въоръжен конфликт, нито за други обстоятелства, от които да се направят изводи, че обстановката там достига прага на безогледно насилие над цивилното население по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95. Вярно е, че Руската Федерация е страна в международен въоръжен конфликт, но е общоизвестно, че той е изцяло на територията на друга държава – У., която не е държава на произход на оспорващия. Няма данни, за това, че връщайки се в държавата си на произход, той може да бъде изложена на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. В законодателството на Руската Федерация не е предвидено смъртно наказание, за каквото и да е престъпление. Не се установиха и обстоятелства, даващи възможност да се направи извод, че жалбоподателят принадлежи към определена социална група и че членовете на тази група могат да бъдат подложени на преследване или екзекуция от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия или от недържавни субекти, на които държавата, включително международни организации, не могат или не желаят ефективно да се противопоставят и да предоставят закрила на лица, които са преследвани от тези субекти.

Следва да се обърне внимание на разпоредбата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, според която хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Тази разпоредба дава възможност на приемащата държава да предостави хуманитарен статут на чужденец, когато за него не са налице общите критерии по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, но са налице други критерии от общохуманитарен характер. Такива биха могли да бъдат например нужда от лечение, епидемии в страната на произход, както и др.под. По делото не се установиха такива факти за жалбоподателя. Не се доказаха и другите алтернативи по чл.чл. 8 и 9 от ЗУБ за предоставяне на международна защита.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че жалбата в тази / част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 и пр. 4 от АПК,
Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, по жалба на К. С. С., ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на Р. Федерация, съд. адр. [населено място], [улица], ет. 2, офис 226, Решение № 2594/18.03.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ, в частта, в която на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец.

ВРЪЩА делото в отменителната част като преписка на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ за постановяване на ново решение, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение, в едномесечен срок.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. С. С., ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на Р. Федерация, съд. адр. [населено място], [улица], ет. 2, офис 226 срещу Решение № 2594/18.03.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ, в частта, в която на жалбоподателя е отказано предоставяне на хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.